

Gevoel van onbalans binnen franchise noopt tot efficiëntere inzet middelen

Kritische houding bij sluiten franchiseovereenkomst cruciaal nu extra wetgeving van de baan lijkt

Margot van Camp

Recentelijk heeft de Rechtbank Oost-Brabant zich gebogen over de vraag of een franchisegever toerekenbaar tekort is geschoten uit hoofde van zijn verplichtingen jegens de franchisenemer. Een franchisenemer stelde aanzienlijke schade te hebben geleden doordat de franchisegever zijn zorgplicht zou hebben geschonden. Omdat een franchisenemer zich voor het exploiteren van zijn onderneming in een afhankelijke positie van de franchisegever bevindt, rust op de franchisegever de bijzondere zorgplicht om die eerste de nodige ondersteuning en bijstand te bieden. Daar specifieke wet- en regelgeving op het gebied van franchise ontbreekt, is echter onduidelijk tot waar die zorgplicht reikt.

De discussie met betrekking tot het al dan niet invoeren van specifieke franchisewetgeving is al enige tijd gaande. Met name franchisenemers pleiten voor aanvullende wet- en regelgeving. Zij lopen al geruime tijd aan tegen problemen, die vooral te maken hebben met het gevoel van onbalans in de relatie tussen franchisegever en franchisenemer. Dit gevoel wordt onder andere veroorzaakt door een gebrek aan transparantie. De vraag is echter of aanvullende wetgeving deze onbalans kan wegnemen; uit jurisprudentie blijkt dat de meeste procedures betrekking hebben op beweerde tekortkomingen aan de zijde van franchisegever uit hoofde van de tussen partijen gesloten franchiseovereenkomst. De door de rechter in het gelijk gestelde partij is ongeveer even vaak de franchisegever als de franchisenemer. Of sprake is van een tekortkoming is sterk afhankelijk van de omstandigheden van elk specifiek geval. En juist die omstandigheden kunnen

Of er sprake is van een tekortkoming, hangt sterk af van de omstandigheden van elk specifiek geval

niet gemakkelijk worden verdisconteerd in specifieke wet- en regelgeving.

De Rechtbank Oost-Brabant oordeelde in dit geval dat geen sprake was van schending van de zorgplicht. Uit alle door de franchisegever naar voren gebrachte feiten en omstandigheden kon worden afgeleid dat wel degelijk voldoende ondersteuning en bijstand aan de franchisenemer was geboden. De uitgebreide behandeling van alle afzonderlijk opgeworpen tekortkomingen in deze zaak toont eens te meer het casuïstische karakter van dergelijke geschillen. Aanvullende wetgeving zou daar geen oplossing voor bieden en zou dan ook niet snel leiden tot een betere balans tussen franchisegever en -nemer.

Vorige maand heeft minister Henk Kamp van Economische Zaken aangegeven (vooralsnog) niet van plan te zijn additionele wetgeving in te voeren, omdat hij niet verwacht dat dat de positie van franchisenemers zou verbeteren. De meningen over de manier waarop de positie van de franchisenemer wel kan worden verbeterd, zijn voorlopig nog verdeeld. Het zou een eerste stap in de goede richting zijn om de huidige middelen die voorhanden zijn — waaronder de Europese Erecode inzake Franchising — onder de loep te nemen en te onderzoeken hoe deze middelen efficiënter kunnen worden toegepast en gehandhaafd. Wat betreft handhaving dient volgens de minister een geschillencommissie in het leven te worden geroepen, waardoor het voor franchisenemers laagdrempelig en minder kostbaar wordt om een geschil aan een deskundige voor te leggen. Aan de franchisenemers zelf gaf Kamp in een eerdere brief aan de Tweede Kamer ook nog een duidelijke boodschap mee: zorg voor een kritische grondhouding bij het aangaan van een franchiseovereenkomst en beding goede voorwaarden, zodat bij het aangaan van de overeenkomst een eventueel gevoel van onbalans zo veel mogelijk kan worden teruggedrongen.

Mr. M.A.R.M. van Camp is advocaat bij Marree en Dijkhoorn advocaten.

